

Marilar Aleixandre

Palabras descarreiradas

Ía recollendo palabras abandonadas pola xente. Palabras arreboladas nas papeleiras da cidade entre bonos de autobús e envurullos de caramelo, ou mesmo esquecidas nos recunchos onde o vento que zoa entre os edificios altos como faros arrastra os lixos antes de escoaren sumidoiro abaixo.

As palabras que a xente descarta, refugallos de conversas, son máis pequenas que os grilos e creñse insignificantes: unha noite apañou devalo e cabeceira; entre elas non adoitan aparecer esdrúxulas nin substantivos repenicados. ¿Por que, entre tantos números, o que sempre quedaba atoadado na gorxa de alguén era oitenta? Finalmente, acababan chuspíndoo cun che. Logo agochábanse e custáballe moito dar con elas, arreconchegadas no fondo dos seus tobos, pois sabéndose desprezadas non tiñan interese por volver á luz. Levoulle case un día convencer a termar de que seguía sendo necesaria, houbo que turrar por ela durante todo o camiño á casa. As luras, sentíndose sobrantes, xuntáranse aos raios do polbo e volveran mergullar na auga do mar, envolveitas nunha nube de tinta. Ao comezo negábanse a asomar o fociño fóra da auga nunca máis.

De tanto andar dun lado para outro, o reducio que non podía deixar de xirar, estaba todo abaticado, e parecía que non a entendía cando lle preguntou se quería xuntarse ao seu mosqueiriño de palabras. E aínda que ninguén lle botara un roñazo ao roñazo, estaba asañado e non quería saír do interior do vello forno onde encontrara acougo. Cando se recuperou, era asañado o que quería ocupar o seu lugar no forno.

Ás veces, encontrábaas nun estado tan lamentable que tiña que pasar un tempo desempeñándoas, aquelandando aboladuras ou esfregando nelas para limparlles a morriña que levan adherida logo de andar a rolos polo chan durante moitos días. Así ocorreu coa bagulla, que lle deu moito traballo ata conseguir deixala outra vez transparente como un pequeno ollo de vidro. Algunhas, estaban destemperadas: é doado entendelo, pois a ninguén, nin sequera a cutrifol, lle gusta que a chuspan da boca na rúa ou que se esquezan dela no fondo dun vaso de cervexa. Dun balde de auga de fregar rescatou un día troupelizo, que pasou un tempo amoucada, sen dar chío. A pesar das aparencias, estremonía é moi figureira, non lle gusta que a vexan sen adubiar, co til rebirichado. Outras eran só palabras descarreiradas, que perderan o camiño por un descoido dos que falan moi apurados, é o caso de onte, que preguntaba polos seus sen que ninguén a atendese.

Pero as palabras ceibas son como os escallos das plantas, como un gallo de xeranio ou de roseira: só viven se se plantan na terra. Soltas van murchando pouco a pouco, secan, e acaban por esvaerse nunha presa de po. Por iso, logo de lavalas con auga ou con chuspe, logo de penduralas no arame para que o vento turre delas desempeñándoas, levábaas para a súa mesa de escribir e, choendo aos poucos a páxina cunha palabra sobre outra, encontráballes sitio nun conto ou nun poema.